

Số: 315/KH-BCĐ

Văn Lãng, ngày 13 tháng 11 năm 2023

KẾ HOẠCH

Triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 (Từ ngày 10/11 - 10/12/2023)

Căn cứ Kế hoạch số 101/KH-BCĐ ngày 9/11/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Lạng Sơn về Kế hoạch Triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 (Từ ngày 10/11 - 10/12/2023). Ban Chỉ đạo phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ An ninh Tổ quốc huyện Văn Lãng (gọi tắt là Ban Chỉ đạo 138 huyện) xây dựng Kế hoạch tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 như sau:

I. MỤC TIÊU

Đẩy mạnh các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS để giảm số người mới nhiễm HIV và tử vong liên quan đến AIDS, chấm dứt dịch AIDS tại Việt Nam vào năm 2030, giảm tối đa tác động của HIV/AIDS đến sự phát triển kinh tế - xã hội, trong đó:

1. Huy động sự tham gia của các nhà Lãnh đạo, người cung cấp dịch vụ và toàn thể cộng đồng cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

2. Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc ít người.

3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và người bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

4. Tiếp tục mở rộng độ bao phủ các dịch vụ và nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị các bệnh đồng nhiễm như viêm gan vi rút, lao, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đến mọi người dân.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. **Chủ đề:** Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023, với chủ đề **“Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”**.

Giải thích chủ đề Tháng hành động (Phụ lục 1 kèm theo).

2. Khẩu hiệu của Tháng hành động (Phụ lục 2 kèm theo).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo

Ban Chỉ đạo phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm cấp huyện ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc tăng cường triển khai các hoạt động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 phù hợp với điều kiện, chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị.

2. Tổ chức các hội nghị tập huấn

Trung tâm Y tế huyện tổ chức các lớp tập huấn cho các đối tượng là cán bộ y tế xã, thị trấn, y tế thôn bản, Bí thư chi bộ, Trưởng các khu, thôn, Chi hội Phụ nữ, Bí thư chi đoàn, Hội CCB, Công an viên với hình thức tổ chức phù hợp. Tập trung phổ biến về các nội dung sau:

- Tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam, Lạng Sơn và huyện Văn Lãng: Dịch tập trung trong các nhóm quần thể nguy cơ cao, cảnh báo nguy cơ gia tăng lây nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM), đặc biệt nhóm MSM tuổi vị thành niên. Bên cạnh đó, các địa bàn ở khu vực vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào người dân tộc, tiềm ẩn nguy cơ lây nhiễm HIV do hạn chế nguồn lực đầu tư các hoạt động can thiệp giảm tác hại trong những năm qua.

- Phổ biến các loại văn bản quy phạm pháp luật và các quy định mới liên quan đến phòng chống HIV/AIDS, trong đó:

+ Tiếp tục phổ biến Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS); Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030;

+ Quyết định số 24/2023/QĐ-TTg ngày 22/9/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp;

+ Thông tư 04/2023/TT-BYT ngày 28/02/2023 quy định hình thức, quy trình thông báo kết quả xét nghiệm HIV dương tính và tiếp cận thông tin người nhiễm HIV;

+ Thông tư số 05/2023/TT-BYT ngày 10/3/2023 quy định chế độ báo cáo định kỳ hoạt động phòng, chống HIV/AIDS;

+ Thông tư 07/2023/TT-BYT ngày 04/4/2023 hướng dẫn quy trình, phương pháp giám sát dịch tễ học HIV/AIDS và giám sát các bệnh lây truyền qua đường tình dục.

- Tư vấn và xét nghiệm HIV: Quảng bá các mô hình tư vấn, xét nghiệm HIV: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng, xét nghiệm nhiễm mới HIV, xét nghiệm cho bạn tình, bạn chích của người nhiễm HIV. Chiến lược xét nghiệm dựa vào mạng lưới người có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cao. Tuyên truyền vai trò, lợi ích của xét nghiệm HIV về hoạt động tìm các ca nhiễm HIV tại cộng đồng.

- Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện thay thế bằng thuốc Methadone: Lợi ích của điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone; Duy trì, mở rộng và nâng cao chất lượng điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone.

- Điều trị dự phòng trước phơi nhiễm bằng thuốc kháng HIV (PrEP): Lợi ích sự cần thiết, cách tham gia cũng như tuân thủ điều trị. Triển khai các mô hình điều trị PrEP tại các phòng khám Ngoại trú.

- Điều trị HIV/AIDS: Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị, “Không phát hiện bằng Không lây truyền”, điều trị là dự phòng; Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Đồng nhiễm lao, viêm gan C; Điều trị dự phòng lao tiềm ẩn cho người nhiễm HIV; Điều trị các bệnh không lây nhiễm ở người nhiễm HIV do Quỹ Bảo hiểm y tế chi trả tại các cơ sở y tế.

- Công tác phối hợp liên ngành trong phòng, chống HIV/AIDS: Phối hợp với Công an huyện thực hiện phòng, chống HIV/AIDS trong trại tạm giam; Phối hợp với Liên đoàn Lao động huyện trong phòng, chống HIV/AIDS cho công nhân lao động; Phối hợp với Đoàn thanh niên và phòng Giáo dục và Đào tạo huyện trong phòng, chống HIV/AIDS cho học sinh.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt, hội thảo với người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV để truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích điều trị sớm HIV/AIDS; điều trị dự phòng trước phơi nhiễm HIV (PrEP); lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV, vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

- Tổ chức các sự kiện K=K (không phát hiện = không lây truyền) tại các xã, thị trấn.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

a) Tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023

- Ban chỉ đạo 138 huyện khuyến khích các đơn vị, ban, ngành, đoàn thể của huyện, UBND các xã, thị trấn tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Thời điểm tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS cần được thực hiện trước hoặc trong ngày mở đầu Tháng hành động (từ ngày 10/11/2023).

b) Tổ chức Lễ mít tinh hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12

- Ban chỉ đạo 138 huyện khuyến khích tổ chức Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12 năm 2023. Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng nên

được tổ chức vào thời điểm thuận lợi cho việc huy động cộng đồng tham gia (ngày thứ 7 hoặc Chủ nhật). Ngoài Lễ mít tinh, có thể tổ chức các sự kiện phối hợp như diễu hành hoặc quần chúng đi bộ, đạp xe, chạy, hoặc tổ chức các sự kiện tặng quà cho người nhiễm và người bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS ...

- Khuyến khích tổ chức các cuộc mít tinh hoặc các sự kiện thích hợp tại các xã, thị trấn, trường học, cộng đồng dân cư để huy động sự tham gia của toàn thể cộng đồng người dân tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương, đơn vị.

c) Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12.

- Các hoạt động truyền thông đại chúng:

+ Tổ chức phổ biến các tin, bài, chương trình, chuyên đề, chuyên mục, phóng sự về phòng, chống HIV/AIDS ... trên Đài phát thanh truyền hình huyện cũng như hệ thống loa truyền thanh xã, thị trấn.

- Các hoạt động truyền thông qua mạng xã hội:

+ Truyền thông trực tuyến qua mạng xã hội: Tăng cường truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên hệ thống mạng xã hội như (Facebook, Zalo, Tiktok, Youtube,) tin nhắn điện thoại; các loại hình truyền thông trên nền tảng Internet; thông qua các hình thức truyền tải thông điệp hiệu quả cao như: Infographic, videoclip, audioclip.

+ Kết nối các trang mạng xã hội của địa phương với các trang mạng xã hội của Cục Phòng, chống HIV/AIDS như: Fanpage Phòng, chống HIV/AIDS Việt Nam...

- Các hoạt động truyền thông trực tiếp và truyền thông nhân sự kiện:

+ Tổ chức truyền thông cá nhân và truyền thông nhóm về HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng. Lấy lực lượng y tế tuyến huyện, xã và thôn bản làm nòng cốt, giao nhiệm vụ và định kỳ kiểm tra, giám sát kết quả và hiệu quả các hoạt động truyền thông.

+ Lồng ghép và đẩy mạnh truyền thông, tư vấn qua cơ sở cung cấp dịch vụ y tế nhất là các cơ sở cung cấp dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS.

- Các hoạt động cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên, cán bộ truyền thông viết về HIV/AIDS:

+ Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng và cung cấp thông tin thông qua giao ban, tập huấn, tổ chức đi thực địa hoặc gửi thông tin trực tiếp tới các phóng viên.

+ Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác truyền thông y tế tại địa phương (tuyến huyện, xã, thôn bản và các ban ngành đoàn thể).

+ Tập huấn truyền thông, cung cấp thông tin cho người phát ngôn và lãnh đạo đơn vị, cán bộ truyền thông các cấp, lưu ý cán bộ truyền thông trong các cơ sở khám chữa bệnh.

- Hoạt động nhân bản tài liệu truyền thông

+ Nhân bản các tài liệu truyền thông dưới các hình thức thích hợp chuyển cho các cơ sở cung cấp dịch vụ, các tuyên truyền viên, cộng tác viên truyền thông phòng, chống HIV/AIDS để phân phối cho các đối tượng đích.

+ Xây dựng và phổ biến các thông điệp phòng, chống HIV/AIDS qua các phương tiện và tài liệu truyền thông khác: Xây dựng các khẩu hiệu, treo băng rôn tại các địa điểm công cộng có đông người qua lại như các trục đường giao thông chính Quốc lộ 4A địa bàn xã Tân Mỹ, Hoàng Việt, Thị trấn Na Sầm, Bắc Hùng tại các trạm y tế xã, thị trấn và công các cơ quan, đơn vị, trường học; Phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS khác như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trung tâm Y tế huyện (cơ quan thường trực lĩnh vực phòng, chống AIDS của Ban Chỉ đạo 138 huyện)

- Tham mưu Ban Chỉ đạo 138 huyện xây dựng kế hoạch triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Chỉ đạo, tổ chức các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với tình hình thực tế của huyện.

- Phối hợp với Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thông huyện thực hiện tuyên truyền rộng rãi về các hoạt động, sự kiện phòng, chống HIV/AIDS trên các phương tiện thông tin đại chúng trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS...

- Tổ chức kiểm tra, đôn đốc, giám sát hỗ trợ việc thực hiện các hoạt động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023 của các ban, ngành, UBND các xã, thị trấn để gửi Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh theo quy định (**trước ngày 15/12/2023**).

2. Phòng Văn hóa và Thông tin huyện

Đầu mối phối hợp với cơ quan chuyên môn trên địa bàn đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về HIV/AIDS và các hoạt động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023.

3. Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thông huyện

Chỉ đạo Phòng Văn hóa và Thông tin xây dựng, triển khai các chương trình truyền thông lưu động, truyền tải các thông điệp về phòng, chống HIV/AIDS.

- Phối hợp với Trung tâm Y tế huyện cắt và treo băng rôn tuyên truyền trên trục đường chính dọc Quốc lộ 4A và xã Tân Thanh.

4. Hội Liên hiệp Phụ nữ huyện

Chỉ đạo các chi hội tổ chức các hoạt động truyền thông về phòng, chống

HIV/AIDS và tư vấn dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con cho phụ nữ nói chung, phụ nữ có thai và phụ nữ tuổi sinh đẻ nói riêng.

5. Các thành viên của Ban Chỉ đạo 138 huyện

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị, trên cơ sở hướng dẫn của Ban Chỉ đạo 138 tỉnh, xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai kế hoạch phù hợp với chức năng, địa bàn quản lý của từng cơ quan, đơn vị.

6. UBND các xã, thị trấn

Trên cơ sở Kế hoạch của Ban Chỉ đạo 138 huyện, xây dựng kế hoạch và tổ chức triển khai các hoạt động phù hợp với tình hình địa phương; phối hợp với cơ sở y tế trên địa bàn giám sát các hoạt động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS; tổng hợp báo cáo các hoạt động đã thực hiện trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của các đơn vị về Ban Chỉ đạo huyện theo quy định.

Yêu cầu các Ban, ngành, thành viên Ban Chỉ đạo 138 huyện, các xã, thị trấn nghiêm túc triển khai thực hiện và báo cáo kết quả thực hiện (theo phụ lục 3 đính kèm) về Trung tâm Y tế huyện (qua Khoa Kiểm soát bệnh tật HIV/AIDS) trước **12/12/2023** để tổng hợp, báo cáo Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh./.

Nơi nhận:

- CT, PCT UBND huyện;
- Thành viên BCD 138 huyện;
- Trung tâm Y tế huyện;
- Các phòng, ban, ngành, đoàn thể huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, TTYT.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**PHÓ CHỦ TỊCH UBND HUYỆN
Bé Thị Vãn**

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

“Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!”

1. Giải thích từ ngữ

Cộng đồng là những ai?

Cộng đồng cần được hiểu rộng, bao gồm các Bộ ngành, đoàn thể trung ương và địa phương, các đơn vị, doanh nghiệp tư nhân, các khu công nghiệp, các tổ chức cộng đồng, các cộng đồng đích: công nhân lao động, học sinh sinh viên, đặc biệt là các nhóm có hành vi nguy dễ lây nhiễm HIV: Nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới nữ, người nghiện chích ma túy, mại dâm, bạn tình của các nhóm trên.

Tại sao cần phải sáng tạo trong phòng, chống HIV/AIDS?

Sau 30 năm phòng, chống HIV/AIDS, có rất nhiều sáng kiến hay, mô hình hiệu quả đã được áp dụng trong truyền thông, giáo dục thay đổi hành vi, trong tiếp cận dịch vụ từ dự phòng lây nhiễm HIV, can thiệp giảm hại đến điều trị liên quan đến HIV/AIDS. Tuy nhiên, đến giai đoạn hiện nay, có những thay đổi về các yếu tố dịch tễ HIV/AIDS, nguồn lực phòng chống HIV/AIDS, hệ thống tổ chức cơ quan chuyên trách phòng, chống HIV/AIDS tuyến tỉnh, cùng với sự hiểu biết của người dân về HIV, sự chia sẻ đồng cảm với người nhiễm HIV và các quần thể đích được nâng lên trong sự phát triển chung của toàn xã hội thì công tác phòng, chống HIV/AIDS cũng cần có những cách tiếp cận mới, sáng tạo và phù hợp.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS¹ cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam

¹ Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030 theo Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ.

về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV được phát hiện mới đạt mức dưới 1.000 trường hợp/năm (Hiện nay >10.000 trường hợp/năm).
- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến HIV/AIDS dưới 1,0/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân).
- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con xuống dưới 2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV tại Việt Nam

Theo số liệu 8 tháng đầu năm 2023 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 249.000 người nhiễm HIV, trong đó có khoảng 230.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống². Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,1% năm 2021) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 2,5% năm 2022)³; Việt Nam giữ vững mục tiêu khống chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12,1%⁴; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,95% năm 2011, lên 5,1% năm 2015 và 12,5% năm 2022)⁵. Số MSM chiếm khoảng 42,3% trong số người nhiễm HIV được phát hiện 8 tháng đầu năm 2023⁶, chủ yếu ở độ tuổi trẻ từ 16-29 tuổi chiếm 41,7%, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá

² Báo cáo 8 tháng đầu năm 2023 về công tác phòng, chống HIV/AIDS của Cục Phòng, chống HIV/AIDS.

³ Báo cáo giám sát trọng điểm các năm: 2002, 2004, 2021, 2022.

⁴ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2021.

⁵ Báo cáo giám sát trọng điểm năm 2011, 2015, 2022.

⁶ Báo cáo giám sát phát hiện năm 2023.

biệt có tính chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện)⁷.

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 16-29 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,9% năm 2023⁸. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này cho thấy, 88,5% lây qua đường tình dục, đối tượng là nam quan hệ tình dục đồng giới chiếm 76,9%⁹ trong số những ca mới phát hiện trong độ tuổi này.

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ, và 48,7% đối với nam¹⁰. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chỉ số trên.

3. Cộng đồng sáng tạo – Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS như phân tích ở trên, Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS, ma túy, mại dâm đã có những văn bản đề nghị Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đẩy mạnh phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp. Ngành y tế các tỉnh/thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích để cung cấp dịch vụ từ dự phòng đến điều trị và chăm sóc toàn diện.

Đối với các trường đại học, trung học chuyên nghiệp: các hoạt động truyền thông tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các sự kiện truyền thông lớn và các buổi offline với quy mô vừa và nhỏ cần được triển khai thường xuyên hơn, đặc biệt ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch HIV/AIDS cao như: TP Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Hải Phòng, Thái Nguyên, Đồng Nai, Bình Dương...

⁷ Kết quả giám sát địa phương.

⁸ Kết quả giám sát phát hiện năm 2012, 2019, 2023.

⁹ Kết quả giám sát phát hiện năm 2023

¹⁰ Kết quả điều tra mục tiêu phát triển bền vững về trẻ em và phụ nữ Việt Nam năm 2020-2021.

Đối với Ngành y tế và Liên đoàn lao động các tỉnh/ thành phố, đặc biệt ở các tỉnh/thành phố tập trung nhiều khu công nghiệp: cần có kế hoạch phối hợp triển khai các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS từ các hoạt động truyền thông và cung cấp dịch vụ dự phòng và xét nghiệm HIV cho công nhân, lao động nhằm bảo vệ sức khỏe và an toàn cho lực lượng lao động trước tác động của HIV/AIDS. Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn

Trong những năm qua, các tổ chức cộng đồng (gồm các thành viên thuộc mạng lưới, cộng đồng người nhiễm HIV, người có hành vi nguy cơ cao lây nhiễm HIV đã tự nguyện hợp lực với nhau thành các nhóm) đã tích cực và sáng tạo tổ chức các hoạt động truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, triển khai các hoạt động can thiệp giảm tác hại, cung cấp các dịch vụ xét nghiệm không chuyên, cung cấp sinh phẩm tự xét nghiệm HIV, chuyển gửi người có hành vi nguy cơ cao đến cơ sở y tế nhận các dịch vụ HIV/AIDS như làm xét nghiệm khẳng định HIV, điều trị ARV, điều trị methadone, điều trị PREP. Các tổ chức cộng đồng có đã đóng góp phát hiện mới hơn 50% số người nhiễm HIV, giới thiệu phần lớn khách hàng nguy cơ cao tham gia điều trị dự phòng PREP, hỗ trợ chuyển gửi người nhiễm HIV đi điều trị sớm ARV và đặc biệt hỗ trợ tuân thủ điều trị tốt, cầu nối cơ bản giữa nhân viên y tế và bệnh nhân, đóng góp vào việc giảm kỳ thị phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV.

Các cơ sở y tế triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ dự phòng và điều trị HIV/AIDS đều có liên kết với các tổ chức cộng đồng, các doanh nghiệp xã hội, y tế tư nhân trong việc tiếp cận quần thể đích. Vai trò của đội ngũ này như cánh tay nối dài của các cơ sở y tế đặc biệt hiệu quả khi dịch HIV/AIDS tại Việt Nam đang tập trung chủ yếu ở các nhóm có hành vi nguy cơ như nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, nghiện chích ma túy và mại dâm./

Phụ lục 2
KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2023

1. Cộng đồng sáng tạo - Quyết tâm chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần.
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2023!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2023!

Phụ lục 3

**BÁO CÁO KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG
QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023**
(Kèm theo Kế hoạch số 315/KH-BCĐ ngày 15/11/2023 của BCĐ 138 huyện)

SỞ Y TẾ
TRUNG TÂM Y TẾ.....

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số:...../BC-....

....., ngày.....tháng.....năm 2023

BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2023

Kính gửi:

Trung tâm y tế huyện Văn Lãng

I. Quản lý chỉ đạo:

Ban hành Văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS:

+ Có + Không
Cấp ban hành: - UBND tỉnh/thành phố
- Sở Y tế

II. Các hoạt động cụ thể**1. Các hoạt động tại tuyến tỉnh****1.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng**

+ Mít tinh và diễu hành: Có Không
+ (Nếu có) Số người tham dự:.....

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình tỉnh/thành phố			
Phim/ Phóng sự			Số lần phát sóng:
Cổ động, quảng cáo			Số lần phát sóng:
Toạ đàm			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết :

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rol			Số cụm pano : Số khẩu hiệu, băng roll:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng : Bản tin HIV:
Khác (ghi rõ):			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Tiếp cận với cá nhân, nhóm			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:
Khác (ghi rõ)			

1.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

1.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

2. Các hoạt động tại tuyến huyện

2.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Số huyện/thị có mít tinh và diễu hành:

+ Số người tham dự:.....

2.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình huyện			
<i>Phim/ Phóng sự</i>			<i>Số lần phát sóng:.....</i>
<i>Cổ động, quảng cáo</i>			<i>Số lần phát sóng:</i>
<i>Toạ đàm</i>			<i>Số lần phát sóng:</i>
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết:
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano: Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng :
Khác (ghi rõ):			

2.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khỏe với với cá nhân/ nhóm			Số lần:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

2.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

- + Có: + Không:
- + Nếu có ghi rõ: - Số lần:
- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:
- Liên ngành:

2.5. Các hoạt động khác (ghi rõ)

3. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

3.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

- + Tổng số cuộc mít tinh tại xã phường:
- + Tổng số người tham dự: người

3.2. Các hoạt động khác:

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

2. Khó khăn

IV. Đề xuất, khuyến nghị

Nơi gửi:

- Như trên;
- Lưu VT.

Thủ trưởng đơn vị

Ghi chú:

Đề nghị các đơn vị gửi Báo cáo kết quả hoạt động về Trung tâm y tế huyện Văn Lãng (Khoa Kiểm soát bệnh tật HIV/AIDS- YTCC&DD) trước ngày 13/12/2023 bằng email: huathiphuong@gmail.com và văn bản để tổng hợp, báo cáo Ủy ban nhân dân huyện, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh.